

ISSN 0235 – 3490

АРХЕОЛОГІЯ

ПУБЛІКАЦІЇ АРХЕОЛОГІЧНИХ
МАТЕРІАЛІВ

НОВІ ВІДКРИТТЯ
І ЗНАХІДКИ

СТАТТІ

РЕЦЕНЗІЇ

ХРОНІКА

ПАМ'ЯТЬ

АРХЕОЛОГІЇ

ДИСКУСІЇ

АРХЕОЛОГІЯ

ЗА РУБЕЖЕМ

ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК
АРХЕОЛОГІЇ

4•2001

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежом, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В. Д. БАРАН, К. П. БУНЯТЯН, І. С. ВИНОКУР,
М. І. ГЛАДКИХ, А. А. ЗАЛІЗНЯК,
В. М. ЗУБАР (відповідальний секретар),
С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник головного редактора),
В. К. МІХЄЄВ, О. П. МОЦЯ,
В. Ю. МУРЗІН, В. В. ОТРОЩЕНКО,
В. Н. СТАНКО, Р. В. ТЕРПИЛОВСЬКИЙ,
Г. М. ТОЩЕВ, В. М. ЦИГИЛИК,
Є. В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою редакційної колегії журналу

Редактор *О. І. Калашикова*
Художній редактор
канд. іст. наук *М. М. Ієвльєв*
Технічний редактор
Т. М. Шендерович
Комп'ютерна верстка
О. М. Петрашенко

Здано до набору 20.10.2001. Підписано до друку 28.02.2002. Формат 70×108/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний. Ум.-друк. арк. 15,20. Обл.-вид. арк. 17,11. Тираж 800 прим. Зам. 662.

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруковано Видавничим домом «Академперіодика» вул. Терещенківська, 4

АРХЕОЛОГІЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.

ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ 4 • 2001

З М І С Т

До 75-річчя заснування історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України

Від редакції	3
КРАПІВІНА В. В. Ольвія: проблеми охорони та археологічні дослідження	4
КРИЖИЦЬКИЙ С. Д. Перспективи дослідження і збереження архітектурно-будівельних залишків Ольвії	19
ТУНКИНА И. В. К истории изучения Ольвии в первой трети XIX в. ...	35
НАЗАРОВ В. В. Острів Березань — філія заповідника «Ольвія». Деякі підсумки і перспективи археологічних досліджень	50

Статті

ЛЕЙПУНСЬКА Н. О. Нижнє місто Ольвії (основні етапи розвитку) ...	59
РУСЯЄВА А. С. Ольвія — найвизначніша пам'ятка класичної демократії і культури на теренах України	68
СТАНИЦІНА Г. О. Охорона та організація археологічних експедицій в Ольвії у перші роки роботи заповідника (за матеріалами Наукового архіву Інституту археології НАН України)	83
ВОНСОВИЧ А. Березань — самый ранний план регулярной застройки в Причерноморье	89

СПИЦИНА Л. А. Проблема систематики пам'яток пізнього енеоліту — ранньої бронзи 96

Публікація археологічних матеріалів

РОГОВ Е. Я. Общественный источник в юго-восточной части Херсонесского городища 106

СЕКЕРСЬКА О. П. Скотарство та полювання в господарстві пізньосабатинівського поселення Дрімайлівка 119

ЛЮБИЧЕВ М. В. Нові знахідки кола «внїмчастих емалей» на Дніпро-Донецькому вододілі 123

Дискусії

ГАВРИЛЮК Н. А. Продовження дискусії щодо «Історії економіки Степової Скіфії VI—III ст. до н. е.» (відповідь на одну з рецензій) 127

На допомогу вчителів

МАЛЬОВАНИЙ О. М. Біля джерел єврейської діаспори (до відновлення Другого храму) 137

Нові відкриття і знахідки

КОЗАК О. Д. Сифіліс у середньовічному Києві 144

Пам'ять археології

ЛЕЖУХ І., ЧЕРНЯКОВ І. Перший молдавський археолог навчався і копав в Україні (до 150-річчя з дня народження І. К. Суручана) 147

Рецензії

ЧЕРНЯКОВ І. Т. Балагури Э. А. Население Верхнего Потисья в эпоху бронзы 149

Хроніка

КУХАРЧУК Ю. В. Науковий семінар з проблем реконструкції способу життя населення України за кам'яної доби 155

ТОЛОЧКО П. П., ОТРОЩЕНКО В. В. 25 років плідної співпраці 158

ЗІНЬКО В. М. Міжнародна археологічна конференція «Другі боспорські читання» 159

Пам'яті Олександра Михайловича МАЛЬОВАНОГО 162

Пам'яті Михайла Юліановича БРАЙЧЕВСЬКОГО 163

ГЕРШКОВИЧ Я. П. Слово про Г. Л. ЄВДОКІМОВА 165

Наші автори 167

Список скорочень 168

Алфавітний покажчик змісту журналів «Археологія» за 2000 та 2001 рр. 169

СОДЕРЖАНИЕ

К 75-летию основания историко-археологического заповедника «Ольвия» НАН Украины

КРЫЖИЦКИЙ С. Д. От редакции	3
КРАПИВИНА В. В. Ольвия: проблемы охраны и археологические исследования	4
КРЫЖИЦКИЙ С. Д. Перспективы исследования и сохранения архитектурно-строительных остатков Ольвии	19
ТУНКИНА И. В. К истории изучения Ольвии в первой трети XIX в.	35
НАЗАРОВ В. В. Остров Березань — филиал заповедника «Ольвия». Некоторые итоги и перспективы археологических исследований	50
Статьи	
ЛЕЙПУНСКАЯ Н. А. Нижний город Ольвии (основные этапы развития)	59
РУСЯЕВА А. С. Ольвия — самый выдающийся памятник классической демократии и культуры на территории Украины	68
СТАНИЦИНА Г. А. Охрана и организация археологических экспедиций в Ольвии в первые годы работы заповедника (по материалам Научного архива Института археологии НАН Украины)	83
ВОНСОВИЧ А. Березань — самый ранний план регулярной застройки в Причерноморье	89
СПИЦЫНА Л. А. Проблемы систематики памятников позднего энеолита — ранней бронзы	96
Публикация археологических материалов	
РОГОВ Е. А. Общественный источник в юго-восточной части Херсонесского городища	106
СЕКЕРСКАЯ Е. П. Скотоводство и охота в хозяйстве позднесабатиновского поселения Дремайловка	119
ЛЮБИЧЕВ М. В. Новые находки круга «выемчатых эмалей» на Днепро-Донецком водоразделе	123
Дискуссии	
ГАВРИЛЮК Н. А. Продолжение дискуссии относительно «Історії економіки Степової Скіфії VI—III ст. до н. е.» (ответ на одну из рецензий)	127
В помощь учителю	
МАЛЕВАНЬ О. М. У истоков еврейской диаспоры (до восстановления Второго храма)	137
Новые открытия и находки	
КОЗАК А. Д. Сифилис в средневековом Киеве	144
Память археологии	
ЛЕЖУХ И., ЧЕРНЯКОВ И. Первый молдавский археолог учился и копал в Украине (к 150-летию со дня рождения И. К. Суручана)	147
Рецензии	
ЧЕРНЯКОВ И. Т. Балагури Э. А. Население Верхнего Потисья в эпоху бронзы	149
Хроника	
КУХАРЧУК Ю. В. Научный семинар по проблемам реконструкции способа жизни населения Украины в каменном веке	155
ТОЛОЧКО П. П., ОТРОЩЕНКО В. В. 25 лет плодотворного сотрудничества	158
ЗИНЬКО В. Н. Международная археологическая конференция «Вторые боспорские чтения»	159
Памяти Александра Михайловича МАЛЕВАНОВО	162
Памяти Михаила Юлиановича БРАЙЧЕВСКОГО	163
ГЕРШКОВИЧ Я. П. Слово про Г. Л. ЕВДОКИМОВА	165
Наши авторы	167
Список сокращений	168
Алфавитный показатель содержания журналов «Археологія» за 2000 и 2001 гг.	169